



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 20 listopada 2012 r.

Poz. 4916

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.491.2012 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 31 października 2012 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 181(XXVI)2012 Rady Gminy Poraj z dnia 28 września 2012 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Poraj, jako niezgodnej z art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004, Nr 256, poz. 2572).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Poraj uchwaliła Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Poraj, który stanowi załącznik do uchwały. Uchwała została doręczona Wojewodzie Śląskiemu w dniu 3 października 2012r.

Wskazana uchwała została podjęta na podstawie przepisu art. 90f ustawy o systemie oświaty, zawierającego delegację dla organu stanowiącego gminy do wydania w omawianym zakresie przepisów powszechnie obowiązujących na obszarze jednostki samorządu terytorialnego. Powołany wyżej przepis nakłada na radę gminy obowiązek uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na jej terenie. W regulaminie tym rada gminy ma określić przede wszystkim:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Podkreślić przy tym należy, iż zgodnie z intencją ustawodawcy przy uchwalaniu powyższego regulaminu rada gminy powinna kierować się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tj. dążyć do zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwiać pokonywanie barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, słuchacza i wychowanka.

Ponadto regulamin ten ma walor aktu prawa miejscowego w rozumieniu przepisu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi normę o charakterze *iuris cogentis* (bezwzględnie obowiązującą) formułującą zamknięty katalog problemów wymagających uregulowania w akcie wykonawczym. Niespełnienie którejkolwiek z przesłanek w niej zawartych skutkuje zawsze bezwzględną nieważnością uchwały. Tymczasem Rada w treści przedmiotowej uchwały nie wypełniła dyspozycji wynikającej z przepisu art. 90f ustawy, mianowicie nie określiła sposobu ustalania

wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy (art. 90f pkt 1 ustawy) oraz sposobu udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego (art. 90f pkt 4 ustawy).

Powołany wyżej przepis nie obejmuje również delegacji do wydania regulacji uzależniającej przyznanie stypendium szkolnego od wysokości dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, tym samym postanowienia § 3 ust. 2 regulaminu należy uznać za sprzeczne z prawem.

Ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nie objętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany. Z istoty aktu prawa miejscowego wynika niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących go norm o charakterze powszechnie obowiązującym. Stanowisko powyższe potwierdza utrwalona linia orzecznicza sądów administracyjnych, uznająca za niedopuszczalną modyfikację regulacji ustawowych przez przepisy prawa miejscowego (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2003r., sygn. II SA/Ka 1831/02, niepublikowany; wyrok NSA z dnia 19 sierpnia 2002r., sygn. II SA/Ka 508/02, niepublikowany).

Kwestie uregulowane w ustawie o systemie oświaty zostały powtórzone w:

- § 8 ust. 1 regulaminu - stosowną regulację zawiera przepis art. 90e ust. 1 ustawy,
- § 8 ust. 2 regulaminu - regulują kwestie wynikające z przepisu art. 90e ust. 2 ustawy,
- § 8 ust. 3 regulaminu - stosowną regulację zawiera przepis art. 90e ust. 3 ustawy.

Wskazać również należy, iż postanowieniem § 7 ust. 1 oraz § 8 ust. 4 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Poraj, będącego załącznikiem do uchwały, Rada Gminy Poraj ustanowiła m.in., iż odpowiednie wzory wniosków o przyznanie pomocy materialnej stanowią załączniki 1 i 2 do Regulaminu. Zdaniem organu nadzoru ustalanie wzorów załączników nie mieści się w delegacji ustawowej określonej w art. 90f ustawy o systemie oświaty. Wprawdzie ustawodawca konstruując upoważnienie dla rady gminy do ustalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym posłużył się katalogiem otwartym, co powoduje, że sprawy określone punktami od 1 do 4 powołanego przepisu nie stanowią materii wyłącznej podlegającej określeniu mocą regulaminu, to jednak nie można pominąć faktu, iż świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na wniosek lub z urzędu. Natomiast regulacja art. 90n ust. 4 ustawy wyraźnie określa co powinien zawierać wniosek o przyznanie stypendium lub zasiłku szkolnego.

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie nieważności niniejszej uchwały w całości należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY
ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru
Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Gminy Poraj
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) aa.